

**Zápisnica zo zasadnutia Snemu SAV,
ktoré sa konalo prezenčnou formou dňa 19. septembra 2023 od 11:00 hod. v aule SAV**

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Neprítomní ospravedlnení: I. Broska, D. Dalberg, A. Doktorová, D. Gašperíková, K. Iždinský, O. Križanová, I. Lacik, A. Luptáková, L. Medvecký, D. Škobla, R. Škrabana, P. Tatarko, J. Vozár, M. Zavacká

Neprítomní neospravedlnení: I. Brezina, I. Riečanský

Prizvaní: členky a členovia Predsedníctva SAV, zástupkyne sekretariátu Predsedu SAV, zástupcovia referátu pre komunikáciu a médiá

PROGRAM

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Voľba pracovných komisií (mandátová, návrhová), zapisovateľa a overovateľa
4. Kontrola správnosti zápisnice, kontrola plnenia uznesení Snemu SAV
5. Odpočet činnosti členiek a členov Predsedníctva SAV v polovici funkčného obdobia 2021 – 2025
6. Rôzne
7. Záver

K bodu 1

Predsedu Snemu SAV R. Passia otvoril zasadanie snemu, privítal prítomných a informoval, že zasadanie je naživo prenášané cez kanál YouTube. Záznam zo zasadnutia bude zmazaný po kontrole správnosti zápisnice snemom.

K bodu 2

Program zasadnutia predstavený predsedom snemu bol schválený bez zmien.

K bodu 3

Snem schválil navrhnuté zloženie pracovných komisií, zapisovateľa a overovateľa:

Mandátová komisia: M. Kadúc (predseda), V. Hvozdíková, L. Kľučár

Návrhová komisia: J. Gálik (predseda), K. Gmucová, B. Lášticová

Zapisovateľka: A. Kalistová

Overovateľka: D. Antolová

K bodu 4

K správnosti zápisnice z ostatného zasadnutia snemu, ktoré sa konalo 24. apríla 2023, neboli žiadne pripomienky. Taktiež nie sú evidované žiadne nesplnené uznesenia. Snem schválil *Uznesenie č. 1* o kontrole správnosti zápisnice a kontrole plnenia uznesení.

K bodu 5

R. Passia vo svojej úvodnej reči predstavil hlavnú myšlienku odpočtu činnosti predsedníctva v polovici jeho funkčného obdobia, ktorý sa na jednej strane týka obdobia uplynulých dvoch rokov, no jeho cieľom bolo poskytnúť čas a „materiál“ na diskusiu nielen o krátkodobej budúcnosti SAV. Podľa jeho slov ho môžeme chápať ako naplnenie jednej z funkcií snemu, ktoré určuje zákon o SAV: Snem schvaľuje programové vyhlásenie predsedníctva akadémie a vyhodnotenie programového vyhlásenia predsedníctva akadémie. Rokovací poriadok Snemu SAV zas uvádza, že člen snemu môže interpelovať

členov predsedníctva akadémie vo veciach ich pôsobnosti. „Ak teda hovoríme o odpočte, naplňame tieto konkrétne kompetencie snemu“, dodal R. Passia. Odvolávajúc sa na Programové vyhlásenie PSAV 2021 – 2025 a Pôsobnosť, právomoci, oprávnenia a úlohy členov P SAV vo funkčnom období 2021 – 2025, boli od členov snemu zozbierané a následne výborom snemu spracované podnety a otázky (či už adresované konkrétnym členom predsedníctva alebo všeobecné, smerujúce k činnosti predsedníctva ako celku), na ktoré jednotliví členovia predsedníctva vypracovali písomné stanovisko. To predstavovalo akúsi reflexiu ich doterajšej činnosti a prehľad úspechov a prípadne aj neúspechov pri plnení úloh a zároveň predstavenie ich plánov do druhej polovice funkčného obdobia. Zasláné materiály, s ktorými sa mali možnosť členovia snemu dôkladne oboznámiť, tak predstavovali základ pre konštruktívnu a efektívnu diskusiu počas celého zasadnutia snemu. Z nich bolo možné identifikovať niektoré problémové oblasti, ako napr. nedostatočné fungovanie obslužných a centrálnych organizácií, neprehľadnosť a nedostatočná viditeľnosť jednotlivých odborov a referátov Úradu SAV a organizácií CSČ SAV, v. v. i., nedostatočné pestovanie vnútornej kohézie akadémie, slabý wellbeing na pracoviskách, nedostatočné prepojenie medzi P SAV a Úradom SAV (chýbajúca administratívna podpora členom P SAV), rastúce administratívne zaťaženie pracovísk, zbytočné duplicity a ďalšie. Predseda snemu sa vo svojom príhovore v mene celého výboru snemu poďakoval členom predsedníctva za vecnú a korektnú spoluprácu v prvej polovici ich funkčného obdobia a vyzdvihol pozitívne stránky fungovania predsedníctva v doterajšom období – stabilné rozpočty, vydarené oslavy 70. výročia vzniku SAV, prijatie niektorých dôležitých dokumentov (plán rodovej rovnosti) aj medzinárodnú akreditáciu, o ktorej možno povedať, že znamenala istý kvalitatívny posun v nastavení procesov v porovnaní s úvodnou akreditáciou.

Slovo následne dostal predseda akadémie, ktorý vo svojom prejave zhodnotil dvojročné obdobie fungovania predsedníctva. Vyzdvihol prechod na verejné výskumné inštitúcie; neustálu snahu o to, aby bola SAV vnímaná ako excelentná vedecká inštitúcia. Dodal, že doteraz prijatými opatreniami sa darí nezáväzovať priepasť medzi AV ČR a SAV. Súhlasil s tým, že administratívna záťaž je mnohokrát väčšia ako odmena, ktorú výkonové financovanie nakoniec prinesie; ocenil pozitívne hodnotenie medzinárodnej akreditácie zo strany predsedu snemu a dodal, že možno sa nakoniec podarí dospieť k spoločnému hodnoteniu akadémie a univerzít. Stabilizovanie financovania je podľa neho výsledkom úsilia nielen aktuálneho predsedníctva, ale aj tých predošlých, a vo veľkej miere závisí od aktuálnej situácie vo vláde. Vyzdvihol momentálne dobrý postoj MF SR k SAV (pôvodný rozpočet, ktorý akadémii navrhlo ministerstvo na úrovni viac než 120 mil. eur, kryje valorizáciu aj infláciu) a dodal, že veľkým úspechom dlhých rokovaní s MF SR sú 2 mil. eur za medzinárodnú akreditáciu, ktoré sa podarilo získať napriek rozpadu vlády. Je to podľa jeho slov aj dôsledok vnímania akadémie ako stabilnej inštitúcie, ktorá je navyše v pravidelne realizovanom prieskume vnímaná ako naj dôveryhodnejšia inštitúcia na Slovensku. Podľa slov P. Šajgalíka sa akadémii podarilo ukázať, že SAV je demokratická a apolitická inštitúcia, ktorá si zaslúži ďalší rozvoj.

Predseda akadémie vo svojom prejave pokračoval komentovaním oprávnenej výčitky na adresu nefunkčného servisu. Vo vzťahu k CSČ SAV, v. v. i., poznamenal, že sa urobilo niekoľko krokov – audit realizovaný AV ČR; profesionálny výber generálneho riaditeľa; zmeny na pozíciách vedúcich oboch kongresových centier, ktoré začali prinášať zlepšenia hlavne v obsadenosti ubytovacích zariadení. Na adresu Úradu SAV poznamenal, že naozaj vníma slabú koordináciu úradu s P SAV. Jedným z riešení podľa neho je, aby sa pri voľbe členov P SAV brala do úvahy aj ich profesijná stránka a manažérske schopnosti. Taktiež dodal, že úrad sa postupne vyvíja a prebudováva (napr. rozšírenie oddelenia pre vedu a výskum, snaha o vybudovanie oddelenia pre transfer technológií), treba však brať do úvahy, že rozpočet úradu je stabilný a nedá sa zvýšiť. Za veľmi dobrý informačný kanál medzi riaditeľmi a P SAV považuje vytvorenie rady riaditeľov, dôležité je pritom zabezpečiť efektívnu koordináciu medzi všetkými zainteresovanými stranami, aby sa komunikácia nestrácala (pokles koordinácie

pripísal aj pandémie, počas ktorej sa prerušili dovtedy veľmi užitočné pravidelné stretnutia; pandémie priniesla aj home-office, ktorý však podľa predsedu nie je ideálny pre každú pozíciu). Na záver dodal, že pred novými voľbami je potrebné sa dohodnúť, ktorý odbor posilniť, ktorý naopak zmenšiť, t. j. stanoviť konsenzus, ktoré dôležité služby chceme vo väčšej miere presunúť na úrad – dobrým príkladom nedostatočných kapacít je napr. právny odbor.

Predseda snemu poďakoval predsedovi akadémie za zhrnutie najpálčivejších bodov, ktorými sa predsedníctvo zaoberalo počas prvej polovice svojho funkčného obdobia a odovzdal slovo P. Samuelymu aby reagoval na prijatý akčný plán (AP) predsedníctva, v rámci ktorého bola väčšina úloh termínovaná do konca roka 2023. P. Samuely poznamenal, že to, ktoré úlohy sa podarilo naplniť, bolo predmetom písomných stanovísk jednotlivých členov predsedníctva. Vo svojom prejave sa preto zamerl hlavne na odporúčania metapanelu, ktoré vyplynuli z medzinárodnej akreditácie (k dispozícii tu: https://www.sav.sk/uploads/dokumentySAV/evaluation/Odporucania_Metapanelu_SAV.pdf). Členovia predsedníctva sa dohodli, že panelom navrhovaných 10 bodov si rozdelia, pričom vypracovanie inovovaného AP bude zároveň reflektovať závery dnešnej diskusie so snemom. Aj preto sa jeho schvaľovanie posunulo na októbrové zasadnutie P SAV. R. Passia poďakoval P. Samuelymu za príspevok a otvoril všeobecnú diskusiu k odpočtu činnosti predsedníctva.

Do diskusie sa prihlásilo niekoľko členov a členiek snemu (vyberáme): Ako prvá bola diskutovaná otázka výkonnostných zmlúv a existencie stratégie investovania do rozvoja akadémie, resp. využitia prostriedkov získaných za akreditácie na základe výkonnostných zmlúv (S. Pastorková). Na uvedené reagoval P. Samuely tým, že sa začali rokovania k príprave výkonnostných zmlúv (tzv. nová forma financovania od roku 2024, v rámci ktorej by SAV a VŠ mohli získať nový typ financovania z Úradu vlády SR za prísľub plnenia určitých parametrov, v ktorých sa chce akadémia zlepšiť). Zdôraznil požiadavku zo strany VAIA, aby výkonnostné financovanie zahŕňalo aj hodnotenie VER a zvýšilo sa percento výkonového financovania uplatňovaného v SAV. Z uvedeného vyplýva nutnosť zmeny snemom schvaľovaných zásad. P. Šajgalík doplnil informáciu, že všetko bude závisieť aj od výsledku parlamentných volieb. Námety na použitie prostriedkov je možné zasielať J. Koppelovi. Stratégia je podľa neho v zásade jednoduchá – prostriedky by mali byť rozumne investované (napr. podpora programov pre postdokov, vytváranie elitných tímov). Nejaké stratégie sú už pripravené.

Na otázku o podpore spin-offov a start-upov P. Šajgalík reagoval, že bola vytvorená kancelária pre transfer technológií SAV (KTT), v rámci ktorej sa síce urobili nejaké kroky, ale ešte to nemá formu, ktorú by sme potrebovali na to, aby prinášala nami očakávané výsledky, napr. z dôvodu nedostatočných personálnych kapacít.

K otázke novelizácie zákona o v. v. i. a potrebe zjednodušenia niektorých procesov (napr. vyradovania majetku) sa vyjadril J. Koppel, ktorý uviedol, že zo strany SAV sa pripravujú podklady pre novelizáciu zákona, pričom mnoho podnetov už má vyzbieraných a rád privíta aj ďalšie. Dodal, že mnohokrát, aj keď SAV argumentuje potrebou legislatívnej zmeny, narazí na odpor na strane ministerstva (napr. pri spomínanom majetku). Doplnil tiež odpoveď na podnet centrálnej podpory zo strany úradu, ktorý má svoje obmedzené kapacity. Podľa neho je možné uvažovať, aby sa časť činností, ktoré majú centrálny charakter, presunula pod CSČ SAV, v. v. i. (po vzore AV ČR). Apeloval však na zlepšenie komunikácie. Na predsedom snemu spomínanom zabránení duplicit sa už podľa vyjadrení J. Koppela pracuje a to hlavne v súvislosti s prípravou výročnej správy (prvý návrh bude prezentovaný na októbrovom predsedníctve).

B. Lášticová sa informovala, či by bolo možné v súvislosti s narastajúcou agendou, zabezpečiť administratívnu podporu práve prostredníctvom pripravovaných výkonnostných zmlúv. Na uvedené reagoval predseda akadémie a po ňom aj P. Siman. Riešením je práve CSČ SAV, v. v. i., ktoré by mohlo v zmysle výsledkov auditu prevziať časť agendy na seba a tým by sa uvoľnili kapacity Úradu SAV. Ďalšie otázky B. Lášticovej smerovali k novelizácii zákona o v. v. i. a možnosti jeho úpravy vedúcej k zníženiu počtu vytváraných orgánov (po vzore AV ČR), ako aj k možnosti presunu mzdových prostriedkov do ďalšieho roka. Podľa predsedu akadémie je pri otázke počtu rád ústavov dôležitá dohoda na ministerstve, doteraz išlo vždy o boj s politickou reprezentáciou, cez ktorú tieto návrhy neprechádzali. K prenosu financií sa vyjadril J. Koppel a dodal, že presun miezd nie je možný, lebo uvedené vyplýva zo zákona o rozpočtových pravidlách. Aktuálne sú organizácie oprávnené do 31. marca nasledujúceho roka presunúť len prostriedky KTG 630. Pokúsiť sa o zmenu môžu, ale nedávajú tomu veľké šance.

Aj napriek tomu, že SAV nemá rozvojový rozpočet, predsedníctvu sa podarilo podľa K. Nemogu rozbehnúť mnohé rozvojové programy. V prípade uzatvorenia výkonnostných zmlúv, by bolo veľmi žiaduce ich využiť aj na nové rozvojové, prípadne vedecké programy, či medziodborové rozvojové programy, aby sme neboli takí „zamknutí“. Okrem toho súhlasil, že po pandémie sa naozaj obmedzili mnohé stretnutia aj v rámci rady riaditeľov a bude potrebné túto výmenu informácií znova obnoviť a zefektívniť. Na záver sa K. Nemoga dotkol problematiky projektovej podpory, ktorá je pri podávaní projektov naozaj nevyhnutná (napr. MÚ SAV, v. v. i. spolupracuje s externou firmou, BMC SAV, v. v. i. má zase svoje vlastné projektové oddelenie, teda financie na takéto oddelenia niektoré ústavy vyčleňujú, lebo bez projektovej podpory nie je možné zabezpečiť napísanie kvalitného európskeho projektu ani jeho samotnú administráciu). Ak by sa teda podobné projektové oddelenie vytvorilo aj na Úrade SAV, ústavy by mali na jeho chod prispievať.

Časť diskusie snemu s členmi predsedníctva sa venovala otázke Z. Sekerákovej Búrikovej, ktorá sa zaujímala, či je centrálné riešená krízová komunikácia v prípade, ak médiá napíšu nesprávne alebo hanlivé informácie o akadémii realizovaných výskumoch, resp. ak ide o napádanie vedcov. Na uvedené reagoval predseda akadémie, podľa ktorého centrálné riešiť takéto situácie nie je možné, ale podpora môže byť poskytnutá formou solidárneho vyjadrenia P SAV tlačovou správou. Odporúča však skôr využiť externú pomoc. Na základe svojej skúsenosti reagovala B. Lášticová, že v nejakom smere by mohol ústavom pomôcť akýsi manuál: čo robiť, na koho sa obrátiť, čo komunikovať a pod. Podľa predsedu univerzálny manuál neexistuje, odbor komunikácie môže poradiť ako postupovať, ale nevie v plnej miere inštitúciu zastúpiť. Podľa R. Karula v takýchto prípadoch môžu dobre fungovať otvorené listy, resp. podľa vzoru zo zahraničia, tréningy pre zamestnancov, ktorí takéto prípady vedú následne riešiť (Z. Panczová).

Ďalším diskutovaným bodom bol podnet od V. Hvozdíkovej na zlepšenie prehľadu vedeckých organizácií o poskytovaných službách a informáciách v rámci kancelárie na podporu EÚ projektov a oddelenia medzinárodnej spolupráce (OMS) Úradu SAV. Čiastočným riešením môže byť rozoslanie newslettera organizáciám o kompetenciách OMS a kancelárie na podporu európskych projektov.

Na otázku Ľ. Klúčára, či je nejaká požiadavka zo strany predsedníctva smerom na zmenu či zlepšenie komunikácie, reagoval predseda akadémie, ktorý poďakoval výboru snemu za dobrú komunikáciu; vyzdvihol otvorenosť a vzájomnú dôveru.

Záver diskusie sa venoval znovuobnoveniu prístupu do databázy SCOPUS od januára 2024, problematike zladenia databáz evidencie publikačnej činnosti, predaju nehnuteľnosti na Kramároch,

komerčným nájmom, aktuálne prebiehajúcej architektonickej súťaži, energetickému auditu v areáli SAV, ako aj diskusiám o fyzickom umiestnení nového superpočítača.

Snem SAV schválil *Uznesenie č. 2* o odpočte činnosti členiek a členov Predsedníctva SAV v polovici funkčného obdobia 2021 – 2025.

K bodu 6

V rámci bodu Rôzne bola diskutovaná možnosť zorganizovania celoakademického stretnutia ešte do termínu konania októbrového zasadnutia snemu. Predseda SAV zároveň doplnil, že by sa mohlo zrealizovať aj stretnutie predsedníctva s výborom snemu. R. Passia informoval o príprave doplňujúcich volieb do VR SAV v súvislosti s rezignáciou rektora Technickej univerzity v Košiciach na miesto vo vedeckej rade akadémie.

K bodu 7

Predseda snemu sa prítomným poďakoval za účasť a o 13:30 hod. zasadnutie snemu ukončil.

V Bratislave 12. októbra 2023

Zapísala: A. Kalistová

Overila: D. Antolová

Radoslav Passia
predseda Snemu SAV

Uznesenia prijaté na zasadnutí Snemu SAV dňa 19. 09. 2023

Uznesenie č. 1

Snem berie na vedomie kontrolu správnosti zápisnice z predchádzajúceho zasadania snemu a kontrolu plnenia uznesení.

Uznesenie č. 2

Snem berie na vedomie odpočet činnosti členiek a členov Predsedníctva SAV v polovici funkčného obdobia 2021 – 2025.